



ที่ กก ๐๒๒๐๘๑๐๗๐๙

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์  
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

พฤษจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานและขอรับปุ่งแนวทางดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร  
สมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขที่การคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/๘๐๘๘ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๕
- ๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขที่การคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/๘๐๘๘ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖
- ๓. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๗/๔๔๔ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖
- ๔. สรุปการหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการฯ ปคบ. ธนาคารรัฐ ๔ แห่ง  
วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๗
- ๕. รายงานการประชุมคณะกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗  
เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.)  
ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินงานและขอรับปุ่งแนวทางดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สิน  
เกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง เพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา  
โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการตุภภูมิรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม  
คณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๘ มาตรา ๔ (๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

**๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี**

๑.๑ เนื่องจากการดำเนินโครงการตามแนวทางที่มติคณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ  
เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ และวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ พบว่ายังมีปัญหาอุปสรรคและมีความไม่ชัดเจน  
ในแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเหตุให้การดำเนินการล่าช้าใน ๒ กรณีดัง

(๑) กรณีที่ ๑ ระยะเวลาบังคับคดีคงเหลือน้อยกว่า ๑ ปี หรือพั้นระยะเวลาบังคับคดีแล้ว  
เจ้าหนี้ไม่สามารถทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกรได้ ด้วยเหตุผลข้อเสนอของกระทรวงเกษตร  
และสหกรณ์ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒  
โดยมีข้อความในข้อ ๒.๓ เรื่องที่ ๑ (๑) ส่วนที่ ๑ ดังนี้ “เกษตรกรทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารเจ้าหนี้เดิม  
โดยเกษตรกรรับชำระเงินต้นครึ่งแรก (ร้อยละ ๕๐) ผ่อนชำระหนี้ตามระยะเวลาที่ตกลงกันแต่ไม่เกิน ๑๕ ปี  
ภายใต้ระยะเวลาคงเหลือในการบังคับคดีไม่น้อยกว่า ๑ ปี ไม่มีการปลดชำระเงินต้น คิดอัตราดอกเบี้ย MRR-๓ ต่อปี  
โดยธนาคารพักชำระดอกเบี้ยและจะยกให้มือลูกหนี้ชำระครบถ้วนตามสัญญา”

(๒) กรณีที่ ๒ การชำระหนี้แทนเกษตรกรของ กฟก. ตามโครงการยังไม่ชัดเจน  
ตามที่ได้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ ในข้อ ๒.๓ เรื่องที่ ๑ (๓) ข้อ ๒) ดังนี้ “กรณีลูกหนี้  
ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนดสัญญา อาทิพิการ ชราภาพ โภคทรัพย์ความพึงพอใจ บังคับคดีขายทอดตลาด  
ระยะเวลาปรับโครงสร้างหนี้ที่เหลือน้อย แล้วแต่กรณี ให้สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเข้าชำระหนี้  
แทนเกษตรกรให้ครบถ้วนตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารได้”

/กฟก. ได้เสนอ...

กฟก. ได้เสนอขอแก้ไขจากข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็น

(๑) “เกษตรกรทุกรายที่ได้สิทธิตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ให้ได้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารเจ้าหนี้เดิม โดยเกษตรกรรับภาระเงินต้นครึ่งแรก (ร้อยละ ๕๐) ผ่อนชำระหนี้ตามระยะเวลาที่ตกลงกันแต่ไม่เกิน ๑๕ ปี ไม่มีการปลดชำระเงินต้น คิดอัตราดอกเบี้ย MRR-๓ ต่อปี (โดยธนาคารพักชำระดอกเบี้ยและจะยกให้เมื่อลูกหนี้ชำระครบถ้วนตามสัญญา) ทั้งนี้ กรอบระยะเวลาการทำสัญญา ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ดำเนินการ โดยแยกกลุ่มสถานะหนี้ ดังนี้

๑. กรณีหนี้ยังไม่ดำเนินคดีทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ตามความสามารถในการชำระหนี้ แต่ไม่เกินระยะเวลา ๑๕ ปี

๒. กรณีอยู่ระหว่างการดำเนินคดี ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ตามความสามารถในการชำระหนี้ แต่ไม่เกินระยะเวลา ๑๕ ปี

๓. กรณีพิพากษาแล้วและอยู่ระหว่างขั้นตอนการบังคับคดี ดำเนินการดังนี้

๓.๑ กรณีเจ้าหนี้ยังไม่ใช้สิทธิยึดทรัพย์ตามกฎหมาย เกษตรกรสามารถทำสัญญาภายใต้ระเบียบคดีคิงเหลือไม่น้อยกว่า ๑ ปี

๓.๒ กรณีเจ้าหนี้ยังไม่ใช้สิทธิยึดทรัพย์ตามกฎหมายและไม่มีทรัพย์ให้ยึด เกษตรกรทำสัญญาได้ไม่เกิน ๑๕ ปี

๓.๓ กรณีเจ้าหนี้ใช้สิทธิยึดทรัพย์ตามกฎหมายแล้ว และหรืออยู่ระหว่างการบังคับคดีขายทอดตลาดเกษตรกรสามารถทำสัญญาได้ไม่เกิน ๑๕ ปี

๔. กรณีพันธะระยะเวลาการบังคับคดีแล้ว ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้ไม่เกินระยะเวลา ๑๕ ปี

(๒) “กรณีลูกหนี้ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนดสัญญา อาทิ เสียชีวิต พิการ ชราภาพ ทุพพลภาพ ใกล้ครบรอยุคความพ้องคดี บังคับคดี ขายทอดตลาด ระยะเวลาปรับโครงสร้างหนี้ที่เหลือน้อยหรืออื่นๆ ที่เป็นเหตุให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้แล้วแต่กรณี ให้ กฟก. ร่วมกับเจ้าหนี้ไปกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าชำระหนี้แทน ตามที่คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรกำหนด และให้ กฟก. เข้าชำระหนี้แทนเกษตรกรให้ครบถ้วน ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารได้ โดยให้ธนาคารแจ้งต่อ กฟก. และให้ กฟก. แสดงความประสงค์ ชำระหนี้แทนเกษตรกรกับธนาคาร ภายใน ๘๐ วัน สำหรับการจ่ายเงินชำระหนี้แทนเกษตรกรให้ กฟก. จัดทำแผนจ่ายเงินตามสัญญาที่เกษตรกรได้ทำไว้กับเจ้าหนี้ และรวมถึงเงินที่ต้องจ่ายชดเชยให้เจ้าหนี้ แทนเกษตรกรในคราวเดียวกัน ตามแผนงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล”

๔.๒ โครงการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการไว้ ๓ ปี (๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๘) และเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่จะสามารถเข้าร่วมตามโครงการที่คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ได้ให้ความเห็นชอบไว้ ต้องเป็นเกษตรกรที่เขียนทะเบียนองค์กรเกษตรกรและทะเบียนหนี้ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเป็นหนี้ NPL ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ปัจจุบันเกษตรกร ตามรายชื่อในกลุ่มเป้าหมาย ๕๐,๖๗๑ ราย มีเกษตรกรไม่ใช้สิทธิตามโครงการ จำนวนทั้งสิ้น ๒๐,๖๓๓ ราย ประกอบด้วยไม่ประสงค์เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๙,๗๖๗ ราย ไม่สามารถติดต่อได้ จำนวน ๒,๙๖๗ ราย ไม่มาแสดงตน จำนวน ๔,๐๗๗ ราย ประกอบกับมีเกษตรกรที่มาแสดงความประสงค์ขอเข้าร่วมโครงการ (เพิ่มเติม) จำนวน ๑๖,๗๗๔ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๗) เพื่อให้เกษตรกรกลุ่มดังกล่าวได้สิทธิเข้าร่วมโครงการ

ทดแทนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ประสบคื้อครัวเรือน โครงการและไม่มีรายงานตัว โดยต้องเป็นเกษตรกร ที่ได้เขียนหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรถูกต้องครบถ้วนแล้ว และเป็นหนี้ NPL ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ให้ได้สิทธิเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิก กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง เพื่อทดแทนเกษตรกรตามกลุ่มเป้าหมายเดิม ที่ไม่ประสบคื้อครัวเรือน โครงการ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินวงเงินคงเหลือประมาณ จำนวน ๑๕,๔๘๑,๖๔๗.๗๗ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันสี่ร้อยแปดสิบเอ็ดล้านบาทมีเจ็ดพันหนึ่งร้อยเก้าสิบเก้าบาทเจ็ดสิบเจ็ดสตางค์) ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติไว้ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖

### ๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากโครงการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการไว้ ๓ ปี (๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๘) และคณะกรรมการรัฐมนตรีจะต้องมีมติเพื่อให้ทันการดำเนินโครงการ ภายในเดือนพฤษจิกายน ๒๕๖๗

### ๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจัดตั้งตามพระราชบัญญัติกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเปิดโอกาสให้เกษตรกรที่มีปัญหาและความเดือดร้อน ด้านหนี้สินแจ้งความประสงค์ขอรับการจัดการหนี้ สามารถนำหนี้นั้นมายื่นขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงาน ซึ่งกรณีเกษตรกรเป็นลูกหนี้ธนาคารของรัฐ จำนวน ๕๐,๖๒๑ ราย ประสบคื้อครัวเรือน แก้ไขปัญหาหนี้สินที่มีอยู่ แต่ด้วยเจ้าหนี้เป็นธนาคารของรัฐ จึงต้องได้รับการแก้ปัญหาโดยนโยบายรัฐบาล กฟก. ร่วมกับธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ร.ก.ส.) ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเสนอโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง และคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

#### ๓.๑.๑ มติคณะกรรมการรัฐมนตรีในคราวประชุมวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕

(๑) เห็นชอบในหลักการการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง โดยให้เกษตรกร ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้เดิม โดยพักชำระเงินต้นครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ ๕๐) และดอกเบี้ยทั้งหมดไว้ก่อน และให้เกษตรกรทำสัญญาผ่อนชำระหนี้เงินต้นครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ ๕๐) ตามระยะเวลาที่ตกลงไม่เกิน ๑๕ ปี สำหรับการชดเชยเงินต้นร้อยละ ๕๐ ในส่วนที่เกษตรกรไม่ต้องรับภาระ กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๕๐,๖๒๑ ราย รัฐจะรับภาระในการจัดสรรเมื่อเกษตรกรได้ชำระหนี้คืนงวดสุดท้ายเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ โดย กฟก. ร่วมกับกระทรวงการคลัง ร.ก.ส. ธนาคารออมสิน ธอส. ธพว. และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดรายละเอียดและแนวทางการดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการข้างต้น รวมถึงกำหนดกรอบวงเงินสำหรับดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสม และดำเนินการให้ถูกต้อง ตามกฎหมาย ระบุยิบ หลักเกณฑ์และมติคณะกรรมการรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

(๒) ในส่วนของการขอยกเว้นดอกเบี้ยค้างชำระของธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กฟก.) เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกระทรวงการคลัง ร.ก.ส. ธนาคารออมสิน ธอส. ธพว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแนวทางการดำเนินการให้ได้ข้อยุติที่เหมาะสมและเสนอ คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป (สิ่งที่สั่งมาด้วย ๑)

๓.๑.๒ มติคณะกรรมการพัฒนาสังคมฯ ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖

(๑) รับทราบตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังชี้แจงและผู้อำนวยการสำนักงบประมาณยืนยัน

(๒) เห็นชอบตามความเห็นของสำนักงบประมาณ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปให้ถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติคณะกรรมการพัฒนาสังคมฯ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยให้รับความเห็นของกระทรวงการคลังและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓.๑.๓ ความเห็นสำนักงบประมาณ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาสังคมฯ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖ เห็นชอบ โดยสรุป ดังนี้

การดำเนินโครงการเป็นการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรที่เข้าลงทะเบียนหนี้ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเป็นหนี้ NPL ณ วันที่๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๕๐,๖๒๑ ราย ให้ได้มีโอกาสพักฟื้นหนี้สินและพื้นฟูต้นเองให้สามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้ เพื่อนำไปทำประโยชน์ได้ตามกำหนดสอดคล้องนโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของรัฐบาล เพื่อให้การแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงเห็นสมควรเห็นชอบในหลักการแนวทางการดำเนินโครงการและกรอบวงเงินด้วยในเบื้องต้น จำนวน ๑๕,๔๙๑,๖๕๗.๘๗ บาท เพื่อจ่ายขาดเชยให้กับธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง เมื่อเกษตรกรที่ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ได้ชำระหนี้ครบถ้วนตามสัญญาแล้ว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนออย่างไรก็ได้ เพื่อให้เกิดความรอบคอบและเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการช่วยเหลือเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๕๐,๖๒๑ ราย สำหรับงบประมาณที่รัฐบาลจะต้องรับภาระและจัดสรรงบประมาณขาดเชยเป็นรายปีให้กับธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง นั้น เห็นควรให้สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจัดทำแผนการจัดการหนี้และวิธีปฏิบัติอย่างเป็นระบบโดยจำแนกรายชื่อเกษตรกร ประเภทของลูกหนี้ วงเงินกู้ยืม และอัตราดอกเบี้ยธนาคารของรัฐที่แท้จริงและเป็นธรรม รวมถึงเหตุผลหนี้สินค้างชำระ ตามแนวทางการจ่ายเงินด้วยที่เคยปฏิบัติ เพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามจำนวนเงินที่แท้จริงเท่าที่จำเป็นต้องจ่ายขาดเชยให้กับธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง ในแต่ละปีงบประมาณ โดยให้ปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายระเบียบและมติคณะกรรมการพัฒนาสังคมฯ ที่เกี่ยวข้องและคำนึงถึงความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นสำคัญด้วย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ก. กฟก. ดำเนินโครงการเพื่อให้เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายภายใต้โครงการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รวม ๕๐,๖๒๑ ราย ประกอบด้วย ร.ก.ส. จำนวน ๔๗,๘๗๓ ราย ธนาคารออมสิน จำนวน ๔๕๒ ราย รอส. จำนวน ๒,๐๐๘ ราย และ รพว. จำนวน ๘๘ ราย โดยมีเกษตรกรทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้เดิมแล้ว ดังนี้

(๑) ร.ก.ส. ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๕,๖๓๔ ราย  
(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗)

(๒) ธนาคารออมสิน คณะกรรมการของธนาคารอนุมัติให้ดำเนินโครงการโดยให้เกษตรกรทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารได้ ปัจจุบันธนาคารอยู่ระหว่างเร่งรัดให้เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ให้แล้วเสร็จจึงจะรายงานผลให้ กฟก. ทราบ

(๓) รพว. คณะกรรมการของธนาคารอนุมัติให้ดำเนินโครงการ โดยให้เกษตรกรทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารได้ ซึ่งปัจจุบันธนาคารอยู่ระหว่างตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกรให้เป็นไปหลักเกณฑ์

(๔) ธอส. อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะกรรมการของธนาคารและผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นชอบโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๔ แห่ง

๓.๒.๓ กฟก. สำรวจความประسنค์ในการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ของเกษตรกรสมาชิกกลุ่มเป้าหมาย รวม ๕๐,๙๒๑ ราย โดยมารายงานตัวแล้ว ๔๙,๔๖๗ ราย มีความคืบหน้าร้อยละ ๘๓.๘๖ แสดงผลตามตาราง ดังนี้

สถาบัน เจ้าหนี้	ประสงค์ เข้าร่วม โครงการ (ราย)	ไม่ประสงค์ เข้าร่วม โครงการ (ราย)	ย้ายที่อยู่ ที่ทำกิน ไม่สามารถ ติดต่อได้ (ราย)	ไม่มา แสดงตน (ราย)	รวม (ราย)	เกษตรกร ทำสัญญา แล้ว (ราย)	คงเหลือ ยังไม่ได้ ทำสัญญา (ราย)
ร.ก.ส.	๒๔,๕๗๔	๘,๗๗๔	๒,๕๕๓	๘,๑๐๔	๔๗,๘๗๑	๑๔,๖๓๘	๓๓,๓๓๕
ธอส.	๓๕๙	๘๘๕	๒๓๔	๕๒๐	๒,๐๐๔	-	๒,๐๐๔
ร.ออมสิน	๒๑๑	๑๗๔	๓๖	๑๙๑	๕๕๒	-	๕๕๒
รพว.	๔๕	๒๐	๕	๑๙	๘๘	-	๘๘
รวม	๕๙,๑๗๓	๙,๗๙๗	๒,๕๕๓	๘,๐๙๙	๕๐,๙๒๑	๑๔,๖๓๘	๓๓,๓๓๕
ความ คืบหน้า (ร้อยละ)	๘๗.๖๖%	๑๙.๙๙%	๕.๕๕%	๑๕.๘๘%	๑๐๐%	๙๙.๙๑%	๗๑.๐๘%

(ข้อมูล ณ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๗)

๓.๒.๔ เกษตรกรรายที่อยู่นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แสดงความประسنค์ ขอเข้าร่วมโครงการ (เพิ่มเติม) จำนวน ๑๖,๗๔๕ ราย ซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อมูลเพื่อยืนยันความมีอยู่จริง ของหนี้และสถานะในการเป็นหนี้ NPL จากสถาบันเจ้าหนี้ โดยแยกเป็นลูกหนี้ ร.ก.ส. จำนวน ๑๕,๒๑๐ ราย ธอส. จำนวน ๙๒ ราย ธนาคารออมสิน จำนวน ๑,๓๗๒ ราย และ รพว. จำนวน ๑๒๐ ราย เพื่อทดสอบเกษตรกรรายที่ไม่ประสงค์เข้าร่วมโครงการ (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๗)

๓.๒.๕ การปรับโครงสร้างหนี้ของเกษตรกร สามารถทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ กับธนาคารได้เป็นส่วนน้อย จำนวน ๑๔,๖๓๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙๑ โดยมีความล่าช้าเนื่องจากธนาคาร ของรัฐทั้ง ๔ แห่ง มีความจำเป็นต้องใช้เวลาในการนำเสนอคณะกรรมการและผู้มีอำนาจของแต่ละธนาคาร ตลอดจนยังมีความเข้าใจไม่ตรงกันในแนวทางการดำเนินงาน ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ในคราวบรรชุมเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖

#### **๔. ประโยชน์และผลกระทบ**

๔.๑ เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรรมสมาชิกกองทุนพื้นที่ และพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๕ แห่ง เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกร กลุ่มเป้าหมายและเกษตรกรที่แจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการ (เพิ่มเติม) ให้ได้รับโอกาสปรับโครงสร้างหนี้ กับเจ้าหนี้เดิม แม้ว่าจะอยู่ในสถานะบังคับคดีที่มีระยะเวลาในการบังคับคดีคงเหลือน้อยกว่า ๑ ปี หรือ ที่พันระยะเวลาการบังคับคดีที่อยู่ระหว่างขายทอดตลาดแล้ว ประกอบกับระยะเวลาการดำเนินโครงการ เหลือน้อยกว่า ๑ ปี แต่ยังมีเกษตรกรที่ยังไม่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้และมีผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการเพิ่มเติม เพื่อทัดแทนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ประสงค์ใช้สิทธิตามโครงการ หากโครงการไม่ปรับปรุงแนวทางการดำเนินการ จะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันต่อความเดือดร้อนของเกษตรกร และโครงการจะไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด จึงจำเป็นต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแนวทางการดำเนินโครงการและเปลี่ยนแปลง กลุ่มเป้าหมายตามโครงการ เพื่อให้เกษตรกรได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สินสำเร็จ ตามนโยบายรัฐบาล

๔.๒ เกษตรกรอุปกรณาระบบทั่วไปที่รัฐบาลแก้ไขปัญหาหนี้สินและที่ทำกินให้กับเกษตรกร แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความความเดือดร้อนและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ ตามนโยบายรัฐบาล เนื่องจากเกษตรกรในกลุ่มเป้าหมายนี้เป็นหนี้กับธนาคารของรัฐทั้ง ๕ แห่ง มากว่านาน ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองเนื่องจากประสบปัญหากับธรรมชาติ ผลผลิตเสียหาย สภาพทางเศรษฐกิจ การซื้อรากาสินค้าอุปโภคบริโภคต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ถูกเร่งรัดดำเนินการทางกฎหมายและการขายทอดตลาด ทรัพย์ที่ดินทำกินที่อาศัย หากเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือโดยการปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารรัฐเกษตรกร จะได้รับโอกาสพักฟื้นหนี้สินและได้รับการพื้นฟูต้นเอง ให้สามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้นำไปชำระหนี้ ตามกำหนด สอดคล้องกับนโยบายแก้ปัญหาหนี้สินและการลดความเหลื่อมล้ำของรัฐบาล

#### **๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้**

งบประมาณในการดำเนินการตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ เห็นชอบไว้แล้ว จำนวน ๑๕,๘๙๑,๖๕๗.๑๗ บาท โดยให้ขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีตามวิธีการ ทางงบประมาณ ตามจำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยที่แท้จริงในแต่ละปี ที่จะต้องชดเชยให้กับเจ้าหนี้ เมื่อเกษตรกร ได้ชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ครบถ้วนแล้วตามสัญญา โดยให้เริ่มเบิกจ่ายตั้งแต่ปี ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

#### **๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**

๖.๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ได้มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานกองทุนพื้นที่ และพัฒนาเกษตรกร และธนาคารของรัฐทั้ง ๕ แห่ง กรณีที่โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรรมสมาชิกกองทุน พื้นที่และพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๕ แห่ง เข้าช่วยตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศคณะกรรมการนโยบาย การเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดอัตราชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐ ในกรณีดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันว่า การดำเนินโครงการ ให้ กฟก. ขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ตามวิธีการทางงบประมาณที่จะต้องชดเชยให้กับเจ้าหนี้ เมื่อเกษตรกรได้ชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ครบถ้วนแล้ว

ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๘ เป็นต้นไป ตามความเห็นของสำนักงบประมาณที่คณะกรรมการรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ซึ่งการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว ไม่ผูกพันกับมาตรา ๒๔ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงิน การคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานต่อไปได้ โดยไม่จำเป็นต้องนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรี อีกครั้ง (สิงที่ส่งมาด้วย ๕)

๖.๒ คณะกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ มีมติ

(๑) เห็นชอบปรับปรุงแนวทางดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร สมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๕ แห่ง

(๒) มอบหมายให้สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รายงานผลการดำเนินงานและขอปรับปรุงแนวทางดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๕ แห่ง ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๓) ให้สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกรที่มาแสดงความประสงค์ขอเข้าร่วมโครงการทั้งหมดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขก่อนเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา (สิงที่ส่งมาด้วย ๕)

#### **๗. ข้อกฎหมายและมติคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง**

๗.๑ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๗.๒ พระราชบัญญัติกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓

#### **๗.๓ มติคณะกรรมการรัฐมนตรี**

(๑) มติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่อง โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๕ แห่ง

(๒) มติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แนวทางการดำเนินการและกรอบวงเงินชดเชย ตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๕ แห่ง

#### **๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง**

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเรียนคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบมีมติ

๘.๑ รับทราบผลดำเนินการโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๕ แห่ง

๘.๒ เห็นชอบการปรับปรุงมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ (ตามหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๒๐/๑๐๒๙ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แนวทางการดำเนินการและกรอบวงเงินชดเชย ตามโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคารของรัฐ ๕ แห่ง) (หน้า ๓) ในส่วนของแนวทางการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ กับธนาคารของรัฐ ๕ แห่ง ดังนี้

๘.๒.๑ จากเดิม “เกษตรกรทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารเจ้าหนี้เดิมโดยเกษตรกรรับภาระเงินต้นครึ่งแรก (ร้อยละ ๕๐) ผ่อนชำระหนี้ตามระยะเวลาที่ตกลงกันแต่ไม่เกิน ๑๕ ปี ภายใต้ระยะเวลาคิดเพิ่มน้อยกว่า ๑ ปี ไม่มีการปลดชำระเงินต้น คิดอัตราดอกเบี้ย MRR-๓ ต่อปี (โดยธนาคารพักชำระดอกเบี้ยและจะยกให้เมื่อลูกหนี้ชำระครบถ้วนตามสัญญา)” เป็น “เกษตรกรทุกรายที่ได้สิทธิตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ให้ได้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคาร /เจ้าหนี้เดิม...

เจ้าหนี้เดิม โดยเกษตรกรรับภาระเงินดันครึ่งแรก (ร้อยละ ๕๐) ผ่อนชำระหนี้ตามระยะเวลาที่ตกลงกัน แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี ไม่มีการปลดชำระเงินดัน คิดอัตราดอกเบี้ย MRR-๓ ต่อปี (โดยธนาคารพักรำ垛ดอกเบี้ย และจะยกให้เมื่อลูกหนี้ชำระครบถ้วนตามสัญญา) ทั้งนี้ ครอบระยะเวลาก่อภาระ ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้ดำเนินการโดยแยกกลุ่มสถานะหนี้ ดังนี้

๑. กรณีหนี้ยังไม่ดำเนินคดี ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ ตามความสามารถในการชำระหนี้ แต่ไม่เกินระยะเวลา ๑๕ ปี

๒. กรณีอยู่ระหว่างการดำเนินคดี ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ ตามความสามารถในการชำระหนี้ แต่ไม่เกินระยะเวลา ๑๕ ปี

๓. กรณีพิพากษาแล้วและอยู่ระหว่างขั้นตอนการบังคับคดีดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ กรณีเจ้าหนี้ยังไม่ใช้สิทธิ์ดูแลทรัพย์ตามกฎหมาย เกษตรกรสามารถ ทำสัญญาภายใต้ระยะบังคับคดีคงเหลือไม่น้อยกว่า ๑ ปี

๓.๒ กรณีเจ้าหนี้ยังไม่ใช้สิทธิ์ดูแลทรัพย์ตามกฎหมาย และไม่มีทรัพย์ให้ดูแล เกษตรกรทำสัญญาได้ไม่เกิน ๑๕ ปี

๓.๓ กรณีเจ้าหนี้ใช้สิทธิ์ดูแลทรัพย์ตามกฎหมายแล้ว และหรือ อยู่ระหว่าง การบังคับคดีขายทอดตลาดเกษตรกรสามารถทำสัญญาได้ไม่เกิน ๑๕ ปี

๔. กรณีพันธะระยะเวลาการบังคับคดีแล้ว ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้ไม่เกินระยะเวลา ๑๕ ปี”

๘.๒.๒ จากเดิม “กรณีลูกหนี้ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนดสัญญา อาทิพิการ ชราภาพ โภคภัย ภัยความพ้องคดี บังคับคดีขายทอดตลาดระยะเวลาปรับโครงสร้างหนี้ที่เหลือน้อย แล้วแต่กรณี ให้สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเข้าชำระหนี้แทนเกษตรกรให้ครบถ้วนตามสัญญาปรับโครงสร้าง หนี้กับธนาคารได้” เป็น “กรณีลูกหนี้ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนดสัญญา อาทิ เสียชีวิต พิการ ชราภาพ ทุพพลภาพ โภคภัย ภัยความพ้องคดี บังคับคดี ขายทอดตลาด ระยะเวลาปรับโครงสร้างหนี้ที่เหลือน้อย หรืออื่นๆ ที่เป็นเหตุให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้แล้วแต่กรณี ให้สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) ร่วมกับเจ้าหนี้ไปกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าชำระหนี้แทน ตามที่คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรกำหนด และให้ กฟก. เข้าชำระหนี้แทนเกษตรกรให้ครบถ้วนตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารได้ โดยให้ธนาคาร แจ้งต่อ กฟก. และให้ กฟก. แสดงความประสงค์ชำระหนี้แทนเกษตรกรกับธนาคาร ภายใน ๙๐ วัน สำหรับการจ่ายเงินชำระหนี้แทนเกษตรกรให้ กฟก. จัดทำแผนจ่ายเงินตามสัญญาที่เกษตรกรได้ทำไว้ กับเจ้าหนี้และรวมถึงเงินที่ต้องจ่ายขาดเยียให้เจ้าหนี้แทนเกษตรกรในคราวเดียวกัน ตามแผนงบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล”

๘.๓ เทืนชอบให้เกษตรกรสมาชิก กฟก. ที่แสดงความประสงค์ขอเข้าร่วมโครงการเพิ่มเติม เป็นต้น จำนวน ๑๖,๗๙๔ ราย และที่แจ้งเพิ่มเติมภายหลัง ที่ได้ขึ้นทะเบียนหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนพื้นฟู และพัฒนาเกษตรกรถูกต้องครบถ้วนแล้ว และเป็นหนี้ NPL ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ให้ได้สิทธิเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลูกหนี้ธนาคาร ของรัฐ ๔ แห่ง เพื่อทดลองเกษตรกรตามกลุ่มเป้าหมายเดิมที่ไม่ประสงค์เข้าร่วมโครงการ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ครอบงำเงินงบประมาณ จำนวน ๑๕,๔๔๑,๖๕๗,๑๙๙.๗๗ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันสี่ร้อยแปดสิบเอ็ดล้าน หกแสนห้าหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยเก้าบาทเจ็ดสิบเจ็ดสตางค์) ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติไว้ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖

๔.๔ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมติคณะกรรมการรัฐมนตรี ไปหารือเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน ๓ ปี ตามระยะเวลาดำเนินโครงการที่คณะกรรมการรัฐมนตรี ในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้ว และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นางนุ่น ลักษณ์สินวัฒน์)  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาท  
เศรษฐกิจ ๐ ๒๑๕๘ ๐๓๔๒ ต่อ ๗๒๐๒  
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๕๘ ๐๓๓๗  
อีเมลล์ อีเล็กทรอนิกส์ frdfund1.npa@gmail.com